

De Hef

De Hef is de populaire benaming van de **Koningshavenbrug** een buiten gebruik gestelde spoorweghefbrug over de Koningshaven in Rotterdam, die het Noordereiland scheidt van de wijk Feijenoord. De brug vormde deel van despoorlijn Breda - Rotterdam

Inhoud

Geschiedenis

Herbestemming

Plannen

Renovatie

Afbeeldingen

Voetnoten

Externe links

Geschiedenis

De twee brugdelen aan de oevers stammen uit 1878. Het middengedeelte was oorspronkelijk een draaibrug. Dit was echter een forse hindernis voor de scheepvaart. In de smalle doorvaart voeren meerdere schepen zich vast, in 1918 voer het Duitse schip *Kandelfels* tegen de pijler. Dit laatste ongeval gaf de doorslag voor de aanleg van een hefbrug ter vervanging van de draaibrug.

De brug is ontworpen door ingenieur Pieter Joosting en opengesteld op 31 oktober 1927. Deze brug was de eerste van haar soort in West-Europa. Joris Ivens maakte in 1928 een avant-gardistische film over De Hef met als titel *De Brug*. Onder meer door deze film werd Ivens internationaal bekend. In 2007 schreef Oscar van Dillen zijn *String Quartet 2* als muziekstuk bij deze stomme film. Arij de Boode en Pieter van Oudheusden schreven *De Hef, biografie van een spoorbrug*(1985, met een woord vooraf doorJoris Ivens).

Op 14 januari 1933 dook Lou Vlasblom van de hefbrug. Twee weken later sprong Jan Tabbernee vanaf een punt zes meter hoger dan dat van Vlasblom. Tabbernee kwam verkeerd terecht en overleefde de duik niet.

Op 14 mei 1940 raakte tijdens het bombardement op Rotterdam de brug zwaar beschadigd. Om weer treinverkeer mogelijk te maken werd ze als een van de eerste dingen in de vernielde stad hersteld.

Op 10 mei 1978 is de hefbrug aangevaren door de *Nedlloyd Bahrein* tijdens de eerste vaart vanaf de scheepswerf Van der Giessen de Noord waar het schip gebouwd was. Gedurende 14 dagen was het spoorwegverkeer gestremd.

Herbestemming

De brug wordt tegenwoordig niet meer gebruikt, omdat het treinverkeer sinds 24 september 1993 vanaf het Centraal Station tot station Zuid door de Willemsspoortunnel rijdt. Door de tunnel waren de Maasbruggen overbodig geworden en de Hef stond op de

De Hef

De Hef

Algemene gegevens

Locatie	 Rotterdam
Coördinaten	51° 55′ NB, 4° 30′ OL﻿ / ﻿51.917° NB, 4.500° OL﻿ / 51.917; 4.500
Overspant	 Koningshaven
Lengte totaal	 79 m
Breedte	 11 m
Doorvaarthoogte	 46,5 + NAP m
Aantal sporen	 2
Langste overspanning	 53 m
Beheerder	 Stadsbeheer Rotterdam
Monumentale status	 rijksmonument
Monumentnummer	 513922

Bouw

Opening	 1927
----------------	---------------------------------

Gebruik

Spoorlijn	 vanaf 1993 niet meer in gebruik (voorheen <u>Spoorlijn Breda - Rotterdam</u>)
------------------	--

Architectuur

Type	 vakwerkbrug en hefbrug
Architect(en)	 ir. Pieter Joosting

nominatie om te worden gesloopt. Na brede protesten van de Rotterdammers is daarvan afgezien. De brug is nu Rijksmonument

De oude spoorbrug is nu een monument ter herinnering aan de plek waar ooit de treinen het centrum van Rotterdam verlieten. De rest van het spoortracé waar De Hef onderdeel van was, de Willemsspoorbrug (de andere Maasbrug in het verlengde ervan) en het Luchtspoor zijn na opening van de Willemsspoortunnel wel gesloopt.

De zuidelijke toren van de hefbrug dient sinds de plaatsing van een nestkast als broedgelegenheid voor slechtvalken.^[1]

Plannen

In 2013 stond de brug centraal in het project *De Hef Experience*, dat de culturele, architectonische en stedenbouwkundige waarde van de brug onder de aandacht wilde brengen. Tegen de plannen van *De Hef Experience* werd echter geprotesteerd door een deel van de bevolking van het Noordereiland, waaronder de vereniging *Landen af van De Hef*

In oktober 2014 hebben ontwerpbureau KCAP en ingenieursbureau Movares onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om een nieuwe tramlijn over De Hef te laten rijden. De geplande derde oeververbinding tussen het Noordereiland en Rotterdam-Zuid - om de route van de Willemsbrug naar de Rosestraat rechtdoor te trekken - zou dan zonder trambaan kunnen.

Renovatie

Op zondag 23 november 2014 werd het middengedeelte van de brug - het val - tijdelijk verwijderd voor groot onderhoud. Het 55 meter lange en 9 meter brede brugdeel werd uitgehesen met behulp van speciale bokken en vervoerd naar de Merwehaven. In 2016 is het val hier opgeknapt. De contragewichten in de torens werden gefixeerd in de hoogste stand. Alle staalkabels zijn verwijderd. De renovatie duurde tot begin 2017 en werd betaald door de gemeente Rotterdam.^[2]

De complete brug bestaande uit twee aanbruggen twee heftorens werd gestraald en opnieuw geconserveerd. Tevens werden diverse staalreparaties uitgevoerd waarbij o.a. onderdelen opnieuw met klinknagels zijn bevestigd. De combinatie Hegeman Bouw Chemie en VDS Staal- en Machinebouw zijn hoofdaannemer van deze opdracht. Van Ginkel Groep heeft de Hef in zijn geheel (circa 28.000 m²) gestraald en schildersbedrijf N. van der Ham heeft de gehele constructie geschilderd in het originele **NS6** mosgroen.

Op 7 februari 2017 werd het val weer teruggeplaatst. De Hef is hiermee weer compleet.^{[3][4]}

Afbeeldingen

Oude ansichtkaart met op de voorgrond de geopende Nieuwe Koninginnebrug daarachter De Hef.

De oude sporen op De Hef gezien vanaf het Noordereiland. De rails liggen er nog altijd, maar de bovenleiding is weggehaald.

De Hef met daarachter de Koninginnebrug.

Uitzicht vanaf de Maasboulevard, met uiterst links De Hef.

Luchtfoto van de Koninginnebrug en De Hef.

Het zuidelijk deel van De Hef in 2015

Onderkant van de brug

Bedieningsruimte van de brug

Voetnoten

1. <https://www.youtube.com/watch?v=UGXXjySMEIE> 1:03:00
2. "Koningshavenbrug", in rubriek "Spoor binnenland", *Op de Rails* 2014-12, p. 580581
3. Historische Rotterdamse spoorbrug De Hef weer compleet (<http://nos.nl/artikel/2156919-historische-rotterdamse-spoorbrug-de-hef-weer-compleet.html>), *www.nos.nl*; 7 februari 2017
4. Het val is geplaatst, De Hef in Rotterdam is weer compleet (<http://www.ad.nl/rotterdam/het-val-is-geplaatst-de-hef-in-rotterdam-is-weer-compleet-a8a9376b/>), *www.ad.nl*; 7 februari 2017.

Externe links

- [De Hef op het Stadsarchief Rotterdam](#)
- [Laatste trein op het Luchtspoor](#)
- [Film *De Brug* van Joris Ivens op archive.org](#)
- [Gemeente Rotterdam](#)

Zie de categorie ***De Hef*** van [Wikimedia Commons](#) voor mediabestanden over dit onderwerp.

Bruggen van Rotterdam

[Achterhavenbrug](#) · [Admiraliteitsbrug](#) · [André van der Louwbrug](#) · [Beukelsbrug](#) · [Binnenhavenbrug](#) · [Boerengatbrug](#) · [Boezembrug](#) · [Botlekbrug](#) · [Van Brienenoordbrug](#) · [Calandbrug](#) · [Dintelhavenbrug](#) · [Doenbrug](#) · [Erasmusbrug](#) · [Giessenbrug](#) · [Groenewegbrug](#) · [Grote Wijnbrug](#) · [De Hef](#) · [Hofpleinlijnviaduct](#) · [Hoge brug Overschie](#) · [Jan Kuitenbrug](#) · [Kandelaarbrug](#) · [Koninginnebrug](#) · [Lage Erfbrug](#) · [Lodewijk Pincofsbrug](#) · [Maasbruggen](#) · [Mathenesserbrug](#) · [Nassaubrug](#) · [Nieuwe Leuvebrug](#) · [Noorderbrug](#) · [Oostbrug](#) · [Piekbrug](#) · [Pieter de Hoochbrug](#) · [Prinses Irenebrug](#) · [Puntbrug](#) · [Rederijbrug](#) · [Regentessebrug](#) · [Rijnhavenbrug](#) · [Rolbrug](#) · [Spaanse Brug](#) · [Spanjaardsbrug](#) · [Spoorbrug Delfshavense Schie](#) · [Spoorweghavenbrug](#) · [Suurhoffbrug](#) · [Willemsbrug](#)

Voormalige bruggen

[Huibrug](#) · [Kleine Wijnbrug](#) · [Koningsbrug](#) · [Luchtspoor](#) · [Roobrug](#) · [Willemsspoorbrug](#)

Overgenomen van 'https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=De_Hef&oldid=51361725

Deze pagina is voor het laatst bewerkt op 3 apr 2018 om 01:02.

De tekst is beschikbaar onder de licentie [Creative Commons Naamsvermelding/Gelijk delen](#)er kunnen aanvullende voorwaarden van toepassing zijn. Zie de [gebruiksvoorwaarden](#) voor meer informatie.

Wikipedia® is een geregistreerd handelsmerk van de [Wikimedia Foundation, Inc.](#), een organisatie zonder winstoogmerk.